

§ 10 miljøtilladelse
til kvægproduktion på
Kjølskevej 225, 9740 Jerslev J

Godkendelsesdato:
28. september 2015

REGISTRERINGSBLAD

Titel: § 10-tilladelse til kvægbrug på Kjøliskevej 225, 9740 Jerslev J

Dato: Den 28. september 2015

CVR-nr: 14497145

CHR-nr.: 38379

Ejerlav Matrikelnummer

Kølskegård, Hallund 1q

Mølholm Gde., Jerslev 1b

Mølholm Gde., Jerslev 1e

Adresse: Kjøliskevej 225, 9740 Jerslev J

Virksomheds ejer: Frank Brix Nielsen

Ansøger: LandboNord på vegne af Frank Brix Nielsen

Konsulent: LandboNord v. Karoline Holst

Tilsynsmyndighed: Brønderslev Kommune

Journal nr. 09.17.16-P19-3-15

KOPI MED KORTBILAG SENDT TIL:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ejer: Frank Brix Nielsen, Kjølsskevej 225, 9740 Jerslev J
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord
- Miljøministeriet

CVR-nr.
14497145
12070918
12854358

Kopi af udkast med bilag sendt til:

Naboer (ejere og beboere) til Kjølsskevej 225, 9740 Jerslev J:

- Nikolaj og Lone Hansen, Kjølsskevej 193, 9740 Jerslev J
- Karin Risager Kofoed, Kjølsskevej 216, 9740 Jerslev J
- Knud Risager, Mølholmvej 100, 9740 Jerslev J (Kjølsskevej 216)
- Poul Erik Møller, Sølvgade 57, 9700 Brønderslev (Kjølsskevej 227)

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Forbrugerrådet

45812510
25145615
31445418
63870528

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, att. Lars Schönberg-Hemme, DN Brønderslev 60804214
- Dansk Ornitologisk Forening Nordjylland, att. Vagn Gjerløv, vagn@gjerloev.com
- Danmarks Sportsfiskerforbund, att. Miljøkoordinator Per Michael Sonnesen 37099015
- Ryå Sportsfiskerforening, formand@B-L-F.dk
- Brønderslev Lystfiskeriforening 34431124

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd 15428376
- Danmarks Naturfredningsforening 60804214
- Danmarks Sportsfiskerforbund 37099015

Andre:

- LandboNord, att. Karoline Holst
- Hallund Vandværk

25049608
32995993

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Generelt.....	4
1.1 Meddelelse om tilladelse	4
1.2 Offentliggørelse og klagevejledning.....	5
1.3 Høringer.....	6
1.4 Frist for udnyttelse	6
1.5 Andre tilladelser.....	6
1.6 Projektbeskrivelse.....	6
1.7 Samlet vurdering.....	6
2. Kommunens vurdering – uddybning vedrørende de enkelte forhold	6
2.1 Anlæg, lugt og naboer.....	7
2.2 Ammoniak og påvirkning af natur	8
2.3 Landskabelige værdier.....	13
2.4 Bedste tilgængelige teknik – BAT	15

BILAG

1	Situationsplan
2	Beliggenhed
3	Udbringningsarealer
4	Naturpunkter

1. Generelt

1.1 Meddelelse om tilladelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Brønderslev Kommune hermed tilladelse i henhold til § 10, stk. 1 i husdyrloven¹ til udvidelse af kvægproduktionen på Kjølskevej 225, 9740 Jerslev J. Kommunen har modtaget ansøgning om etablering af kvægproduktion den 9. juli 2015. Kommunen har vurderet, at tilladelsen kan meddeles med følgende vilkår:

1. Husdyrholdet skal være sammensat i overensstemmelse med følgende oplysninger (som angivet i ansøgningsmaterialet):
  - 30 ammekøer over 600 kg, tung race (dybstrøelse)
  - 8 småkalve (0-6 mdr.), tung race (dybstrøelse)
  - 22 kvier/stude (6 mdr. – til kælvning), tung race (dybstrøelse)
  - 15 tyrekalve 40-220 kg, tung race (dybstrøelse)
  - 15 ungtyre 220 – 650 kg, tung race (dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
2. Ammekøerne skal årligt være udegående uden for udbringningsarealet 2 måneder og udegående inden for udbringningsarealet i 4 måneder. Kvier/stude, småkalvene og tyrekalvene skal årligt være udegående inden for udbringningsarealet i 6 måneder.
3. Udegående dyr på arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, må ikke få tilskudsfoeder i den periode, hvor de opholder sig på arealerne.
4. Husdyrgødningen skal opbevares på eksisterende mødding og skal overdækkes umiddelbart efter udlægning.
5. Når miljøtilladelsen til Kjølskevej 225 er fuldt udnyttet, skal der fra husdyrbruget afsættes husdyrgødning svarende til 39,76 DE til udbringningsarealer samt 3,59 DE til afgræsningsarealet i planperioden (1/8-31-7), se bilag 3. Ændres arealerne/gødningsleverancen, skal dette anmeldes til Brønderslev Kommune.
6. Der skal altid være mindst 20,0 % ekstra efterafgrøder på bedriftens udbringningsarealer udover NaturErhvervstyrelsens krav om andel af efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge samme regler, som er gældende for de lovpligtige efterafgrøder mht. artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning.
7. Der må ikke udbringes anden organisk gødning, som f.eks. spildevandsslam, kartoffelsaft eller lignende på bedriftens udbringningsarealer uden tilladelse eller godkendelse fra Brønderslev Kommune.
8. Det eksisterende læhegn syd for den kommende staldbygning (figur 2) skal vedligeholdes, således, at beplantningen altid har skærmende virkning.
9. Den nye stald skal etableres i overensstemmelse med beskrivelsen i "afsnit 2.3 Landskabelige værdier" for så vidt angår dimensioner (herunder højde, bredde og længde). Stalden skal placeres i overensstemmelse med angivelsen i bilag 1 og 2 og skal opføres i ikke re-

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 868 af 3/7 2015

flekterende materialer.

10. Tilladelsen er gældende fra den 28. september 2015 og skal være udnyttet senest 2 år efter offentliggørelsen.

Tilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

I øvrigt skal udvidelsen gennemføres i overensstemmelse med projektbeskrivelsen, se afsnit 1.6.

1.2 Offentliggørelse og klagevejledning

Der vil ske offentliggørelse af denne tilladelse den 28. september 2015 på Brønderslev Kommunes hjemmeside. Pligtmæssige adressater, jf. listen på side 2, vil få kopi af tilladelsen inkl. bilag tilsendt. Herudover vil tilladelsen kunne rekvireres hos Brønderslev Kommune.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan påklages inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. **senest den 26. oktober 2015**.

Klageberettigede er ansøger, enhver med individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse, jf. listen på side 2.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Opsættende virkning

Tilladelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet og under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Natur- og Miljøklagenævnet kan ved sin behandling af sagen ændre eller ophæve en tilladelse. Udnyttes en tilladelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Civil retssag

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

1.3 Høringer

Forud for denne tilladelse har Brønderslev Kommune foretaget en 3 ugers høring af ansøger, ejendommens matrikulære naboer samt de lokale foreninger, som er nævnt på side 2. I høringsperioden er ikke kommet indsigelser til tilladelsen.

1.4 Frist for udnyttelse

Tilladelsen gælder fra den 28. september 2015 og bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for 2 år fra denne dato. Tilladelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Hvis tilladelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

1.5 Andre tilladelser

Andre eventuelle nødvendige tilladelser, som f.eks. byggetilladelse, er **ikke** omfattet af denne afgørelse.

Med denne tilladelse anser Brønderslev Kommune anmeldelse efter § 36 i husdyrgødningsbekendtgørelsen² for at være indgivet. Kommunen har ingen indsigelser til anmeldelsen.

1.6 Projektbeskrivelse

Tilladelsen er givet på grundlag af den indsendte ansøgning og efterfølgende supplerende oplysninger blandt andet fiktiv skema nr. 79448. Projektets væsentligste elementer er følgende:

- Kvægproduktionen på Kjølsevej 225 ændres fra 13,90 DE til 43,35 DE.
- Der opføres en ny stald på 27 m x 14 m i tilknytning til den eksisterende stald.
- Ejendommens udbringningsarealer udgør 27,83 ha og ligger samlet ved ejendommens bygninger. Der er desuden ca. 2,9 ha afgræsningsareal. Der fraføres og modtages ikke gødning til/fra andre bedrifter.

1.7 Samlet vurdering

Brønderslev Kommune vurderer at:

- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed,
- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlige gener for naboer,
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttede mod tilstandsændringer eller fredede, udpegede som internationale naturbeskyttelsesområder eller udpegede som særligt sårbare over for næringsstofpåvirkning.

Brønderslev Kommune konkluderer i henhold til ovennævnte, at forudsætningerne for at kunne meddele tilladelsen er til stede.

2. Kommunens vurdering – uddybning vedrørende de enkelte forhold

Det har **ikke** været muligt at svare "ja" til alle 10 punkter i ansøgningsskemaet, idet:

- Der er mindre end 25 m til nærmeste ikke almene vandforsyningsanlæg (egen vandboring), punkt 1.
- Anlægget ligger mindre end 300 m fra de beskyttede naturtyper, som er omfattet af kategori 1, 2 eller 3, som angivet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt A (mindre end 300 m til et overdrev samt potentiel ammoniakfølsom skov), punkt 3.
- Alle udbringningsarealerne ligger inden for områder, der er klassificeret som nitratklasse 2, punkt 6.

² Bekendtgørelse nr. 594 af 4. maj 2015.

- Mark 6-1 ligger i fosforklasse II, punkt 7.
- Alle udbringningsarealerne ligger i områder, der er klassificeret som nitratfølsomme indvindingsområder, punkt 8.
- Den kommende stald ligger inden for områder med landskabelig værdi, punkt 10.

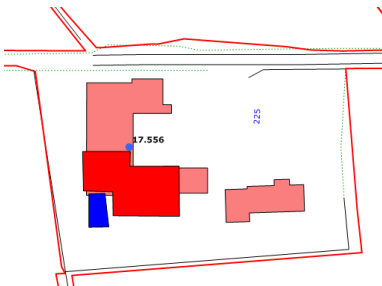
2.1 Anlæg, lugt og naboer

Anlæg

Der nedrives en del af de eksisterende bygninger på Kjølskevej 225, og dermed gives der plads til en helt ny stald på 27 m x 14 m, se bilag 1 og 2. Denne placeres klos op ad det eksisterende byggeri.

Dispensation til etablering af stald tæt på vandboring

Ansøger har søgt om dispensation i forhold til husdyrlovens § 8 stk. 1, da den nye stald kommer til at ligge ved siden af drikkevandsboringen, se nedenstående figur 1. Den nye stald kommer ikke tættere på drikkevandsboringen end den gamle staldbygning fra 1978. Kravet i husdyrlovens § 8 stk. 1 er 25 meter fra en drikkevandsboring.

Figur 1. Den blå prik viser vandboringen. Den mørkrøde skravering viser den kommende staldbygning

Brønderslev Kommune vurderer, at en ændring fra en ældre stald til en nyere stald ikke vil øge risikoen for forurening af drikkevandsboringen. Produktionsformen fortsætter desuden med dybstrøelse. Hvis der opstår mistanke om forurening af drikkevandsboringen fra dyreholdet, skal ansøger kontakte Brønderslev Kommunes grundvandsgruppe. Ansøger skal desuden være opmærksom på ikke at beskadige vandboringen ved nedrivningen af den gamle stald.

Brønderslev Kommune giver hermed dispensation for husdyrlovens § 8 stk. 1.

Lugt/naboer

Der er tale om en eksisterende bedrift, som ligger i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by med byzone er Jerslev, som ligger ca. 2 km nord for ejendommen, og nærmeste samlede bebyggelse ligger også ca. 2 km nord for ejendommen. Den nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Kjølskevej 216, som ligger ca. 300 m øst for det beregnede lugtcentrum af staldbygningerne.

Tablet 1: Resultat af lugtberegning

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Faktisk afstand (meter)
Enkeltbolig	16,16	296
Samlet bebyggelse	28,72	2.063
Byzone	51,09	2.081

Det fremgår af lugtberegningen, at geneafstandene efter udvidelsen er kortere end de faktiske afstande i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltboliger uden landbrugspligt. Udvidelsen overholder dermed lugtgenekriterierne fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Brønderslev Kommune vurderer desuden, at opbevaring af husdyrgødning på møddingsplads ikke forventes at medføre væsentlige gener ved overholdelse af gældende regler om afstandskrav og overdækning.

2.2 Ammoniak og påvirkning af natur

Generelt om beskyttet natur

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (bek. nr. 1283 af 8. december 2014), naturbeskyttelsesloven, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet er der opstillet en lang række kriterier for beskyttelse af naturen.

Den mest sårbare natur findes i de internationale naturbeskyttelsesområder og Ramsarområder (Natura 2000-områder), der er en fællesbetegnelse for de habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som er udpeget til opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiv. I ovennævnte bekendtgørelse er denne type af natur kategoriseret som kategori 1-natur (§7, stk. 1, nr. 1) og omfatter en lang liste af nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper f.eks. aktive højmoser (7110), brunvandede søer og vandhuller (3160) mm.

Den sårbare natur – kategori 2-natur (§7, stk. 1, nr. 2) - omfatter ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende *uden for* internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.

Naturbeskyttelseslovens §3 beskytter naturlige søer på over 100 m², heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og overdrev, når de enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med søer er større end 2.500 m² i sammenhængende areal. Loven beskytter desuden moser og lignende, der er mindre end 2.500 m², når de ligger i forbindelse med en beskyttet sø eller vandløb.

Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 7 omfatter en delmængde af de naturarealer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, som er særligt følsomme over for udledning af luftbåret kvælstof. Særligt sårbare § 3 naturområder, der ikke er omfattet af kriterierne i § 7, skal omfattes af samme afskæringskriterier for ammoniak, såfremt naturkvaliteten og kommunens mål for naturområdet tilsiger en beskyttelse på niveau med § 7-områderne.

Den mindre sårbare natur – kategori 3-natur – består af den natur, som ikke er omfattet under kategori 1 og 2. I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug er §3 beskyttede heder, moser og overdrev defineret som kategori 3-natur sammen med ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Tabel 2. Krav til ammoniakdeposition i de forskellige kategorier

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. §7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden <ul style="list-style-type: none"> • 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug • 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug • 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug
Kategori 2. §7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3 og ammoniakfølsomme skove	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Ifølge bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug skal man ved miljøvurderingen af tilladelser efter § 10 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kun foretage beregninger til kategori 1-, 2- og 3-natur, når naturtyperne ligger inden for 300 m fra anlægget. Inden for 10 m af kategori 1- og 2-natur er der forbudszone mod etablering.

- Natura 2000 (kategori 1-natur) og §7 (kategori 2-natur)

Habitatområdet Nymølle Bæk / Nejsum Hede ligger ca. 8,3 km nordøst for anlægget, mens nærmeste § 7-område er beliggende ca. 1,1 km nord for ejendommen. Da begge naturtyper ligger væsentlig længere væk end 10 m / 300 m fra anlægget, vurderer Brønderslev Kommune, at der ikke vil ske tilstandsændringer af disse naturtyper med udvidelsen af dyreholdet.

- Kategori 3-natur

Til kategorien hører heder, moser og overdrev, som er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove. Der er lavet en scenarieberegning i husdyrgodkendelse.dk til de nærmeste områder § 3 områder inden for 300 m af anlægget, se bilag 4.

Tabel 3. Ammoniakberegninger

Naturområde	Afstand og retning fra anlæg til naturpunkt (gns.)	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition fra anlæg (kg N/ha/år)
Overdrev (1)	240 m NV	0,1	0,1
Potentiel ammoniakfølsom skov (2)	240 m S	0,0	0,0

Kommunen skal vurdere, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Da merdepositionen er mindre end 1,0 kg N/ha pr. år, tabel 3, vurderer Brønderslev Kommune, at der ikke vil ske tilstandsændringer af den nærliggende natur – overdrev og potentiel ammoniakfølsom skov - med udvidelsen af husdyrbruget.

Udbringningsarealer samt afgrænsningsareal 10-0

Alle udbringningsarealerne samt afgrænsningsarealet er koncentreret omkring Kjølsskevej 225, se bilag 3. Der er fastsat vilkår om udegående dyr, da der afsættes husdyrgødning på arealer, som både ligger inden for og uden for udbringningsarealerne. Det fremgår af ansøgningsmaterialet, at ammekøerne er udegående uden for udbringningsarealet i 2 måneder og udegående inden for udbringningsarealet i 4 måneder. Kvier/stude, småkalvene og tyrekalvene er udegående inden for udbringningsarealet i 6 måneder. Dette svarer til, at der årligt bliver afsat 14,34 DE ved udegående dyr på arealerne inden for udbringningsarealerne og 3,59 DE ved udegående dyr på arealer uden for udbringningsarealerne (mark 10-0).

Ifølge Miljøstyrelsens digitale vejledning (www.mst.dk) vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha, hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter.

Der er som minimum ca. 8 km til nærmeste kategori 1-natur (Nymølle Bæk / Nejsum Hede), og ca. 740 m til nærmeste kategori 2-natur (§7 område) fra udbringningsarealerne. Da afstanden til disse områder er langt over 100 m, så vurderes ammoniakfordampningen fra arealerne ikke at ville kunne påvirke denne natur.

Flere af udbringningsarealerne ligger op til naturområder, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Udbringning af kvæggylle kan skabe påvirkninger på over 1 kg N/ha inden for de

nærmeste 20 meter. Dette vurderer Miljøstyrelsen i de fleste tilfælde kun at være et problem for den nærliggende natur, hvis naturarealerne ligger i Natura 2000-område eller indeholder yngre/rasteområder for bilag IV-arter. Da dette ikke er tilfældet i forhold til udbringningsarealerne, har Brønderslev Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille skærpede krav til udbringningen.

Derudover er der i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen krav til, at udbringning af flydende husdyrgødning på arealer uden etablerede afgrøder til høst, fodergræsmarker og på arealer med frøgræs (for hvilke der ikke er indgået kontrakt med frøavlsfirma i den kommende sæson), skal ske ved nedfældning eller ved anvendelse af ammoniakreducerende teknologier beskrevet på Miljøstyrelsens teknologiliste. Nedfældning samt andre teknologier, som f.eks. forsuring, mindsker ammoniakfordampningen fra gyllen, og dermed sker der en beskyttelse af de nærliggende naturarealer.

Afgræsningsarealet 10-0 (bilag 3, sort skravering) ligger også langt fra kategori 1-natur og kategori 2-natur. Hele arealet er registreret som §3 – eng, overdrev og sø. Græsningstrykket på dette areal vil være på ca. 1,2 DE/ha. Ifølge naturbeskyttelseslovens §3 må der ikke ske en ændring af tilstanden på beskyttede naturarealer. Ekstensiv afgræsning gavner imidlertid naturtilstanden på arealet og er således tilladt. Dog må der ikke ske tilskuds fodring på de beskyttede naturtyper. Afgræsningsarealet 10-0 ligger umiddelbart op ad andre beskyttede naturarealer. Her har Brønderslev Kommune vurderet, at afgræsning indenfor udbringningsarealet ikke vil medføre tilstandsændringer i de omkringliggende naturarealer.

Det vurderes således, at udbringningen på markerne samt afgræsningen af 10-0 er i overensstemmelse med gældende lovgivning.

- Vandløb

Enkelte af arealerne støder op til vandløb. Der gælder særlige regler for udbringning på arealer med stejle skråninger mod søer og vandløb, se nærmere herom i husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

Ifølge vandløbslovens § 69 er der krav om 2 m bræmmer for alle vandløb og for søer over 100 m², der ligger i landzone og som er naturlige eller højt målsatte i kommuneplanen.

Derudover skal der være randzoner om visse søer og vandløb. Randzonerne er en dyrknings-, sprøjte- og gødskningsfri zone på 9 m eller 7 m langs en række vandløb og søer.

Ansøger har specifikt taget stilling til udtagning af randzoner, så udbringningsarealerne ikke indgår i randzonerne. Det er ansøgers ansvar, at gældende lovgivning vedr. randzoner overholdes. NaturErhvervstyrelsen er myndighed i forhold til randzonerne.

Brønderslev Kommune har vurderet, at der med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning samt lovgivningens generelle krav om dyrkningsfri bræmmer mod vandløb, ikke er forøget risiko for overfladeafstrømning til vandløbene. Kommunen vurderer således, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til driften af arealerne.

- Bilag IV arter

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport nr. 635" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, løgfrø, skimmelflagermus og damflagermus.

---

³ Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 594 af 4/5 2015.

Odder færdes typisk tæt på søer og vandløb, men kan også findes langt fra disse. Da odder oftest er nataktive og driften af landbruget og markerne normalt foregår i dagtimerne, vurderes det, at raste- og yngleområderne for odder ikke bliver påvirket.

Især solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirbenet. Driften af anlægget og markerne vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller raste- steder på eller i nærheden af anlægget eller udbringningsarealerne.

Spidssnudet frø kan forekomme i mange typer af vandhuller, men foretrækker vandhuller, der omgives af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde.

Løgfrø foretrækker områder med løs, leret jord og findes derfor typisk på dyrkede marker, særlig kartoffelmarker. Den ses dog også i enge, moser og i haver. Dog er løgfrøen ret kritisk i sit valg af ynglevandhuller. De skal være solbeskinnede, have rent vand, og der må ikke være fisk.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg og udbringningsarealer, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes.

Projektet vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter. Dette tilskrives, at udvidelsen vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

- Fredede områder og fredede fortidsminder på eller i tæt nærhed af anlægget og udbringningsarealerne

Der er ingen fredede områder på eller i tæt nærhed af anlægget og udbringningsarealerne.

- Beskyttede diger

Der ligger ingen beskyttede diger på ejendommens udbringningsarealer.

Konklusion for beskyttet natur

Ud fra ovenstående har Brønderslev Kommune samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor Natura 2000-områder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.⁴

Udbringningsarealer

Overfladevand og grundvand

Overfladevand – Nitrat

Nedenstående tabel 4 viser, hvorledes bedriftens ejede arealer er beliggende i forhold til kvælstofløsomme områder i Brønderslev Kommune.

Tabel 4: Nitratklasser

Udbringningsareal [ha]	Nitratklasse 0 [ha]	Nitratklasse I [ha]	Nitratklasse II [ha]	Nitratklasse III [ha]
---------------------------	------------------------	------------------------	-------------------------	--------------------------

⁴ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

27,83	0	0	27,83	0
-------	---	---	-------	---

Af det samlede ejede udbringningsareal på 27,83 ha er 27,83 ha beliggende i nitratklasse II. På arealer inden for nitratklasse II er der efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen krav om, at der alene må udbringes 65 % af den husdyrgødning, som harmonireglerne ellers giver mulighed for. Der kan dog udbringes mere husdyrgødning, hvis der benyttes andre virkemidler som f.eks. ekstra efterafgrøder. På Kjølsskevej 225 øges det samlede areal med efterafgrøder, så der altid vil være mindst 20 % udover det til enhver tid gældende krav om andel af efterafgrøder. Der er stillet vilkår hertil.

Ifølge ansøgningsmaterialet er det beregnet, at der er i gennemsnit må udbringes 1,10 DE/ha (DE_{max}) svarende til en udvaskning på maksimalt 68,2 kg N/ha fra rodzonen. Det reelle dyretryk er 1,43 DE/ha (DE_{reel}) og den reelle udvaskning er på 62,9 kg N/ha. Kravet til maksimal kvælstofudvaskning er således overholdt, da den reelle udvaskning er mindre end den maksimale udvaskning.

Der er stillet vilkår om, at der ikke må tilføres bedriften anden organisk gødning som f.eks. affald, da en eventuel tilførsel af anden organisk gødning indgår i nitratudvaskningsberegningerne og beregningerne af fosforoverskuddet.

Vurdering af eventuel skadevirkning af kvælstof til overfladevand, herunder marine Natura 2000-områder

Miljøstyrelsen har fastlagt 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke vil medføre skadevirkning på overfladevand som følge af nitratudvaskning.

1. Dyreholdet i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007 (projektet i kumulation med andre planer og projekter).
2. Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1 % hvis der er tale om vandområder, der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret (påvirkning fra projektet i sig selv).

Kvælstof i relation til oplandet til Nibe-Gjøl Bredning

Alle arealerne afvander til Nibe-Gjøl Bredning, som er en del af Limfjorden. Forholdene i Limfjorden er beskrevet i "Vandplan 2010-2015, Limfjorden, Hovedvandopland 1.2". De arealer i Brønderslev Kommune, som afvander til Limfjorden, har næsten alle Nibe-Gjøl Bredning som recipient. Nibe-Gjøl Bredning er udpeget som habitatområde 15 "Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal". Området er tillige fuglebeskyttelsesområde (F1). Størstedelen af oplandet til Nibe-Gjøl Bredning er karakteriseret som "Oplande til meget sårbare Natura 2000-områder".

Udpegningsgrundlaget for de marine Natura 2000-områder i Nibe-Gjøl Bredning er en hel række forskellige naturtyper og arter, bl.a. naturtyperne: *Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand* (1110) og *større lavvandede bugter og vige* (1160) samt arterne odder, spættet sæl og forskellige arter af andefugle og terner. Risikoanalysen fra Vand- og Naturplanerne har vist, at habitatområderne i Nibe-Gjøl Bredning er i risiko for ikke at opfylde målet i Vandplanen i 2015. Årsagen hertil er bl.a., at Nibe-Gjøl Bredning er påvirkelig ved tilførslen af næringsstoffer. Tilførslen af næringsstoffer forventes som følge af VMP I, II og III at falde frem til 2015.

Afskæringskriterie nr. 1 – Påvirkning i kumulation med andre planer og projekter

Husdyrholdet i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning har været svagt stigende fra 2007 til 2014. I henhold til datamaterialet fra www.jordbrugsanalyser.dk er det steget fra 94.624 DE i 2007 til 96.449 DE i 2014, hvilket svarer til en stigning på ca. 1,9 %. Antallet af dyreenheder er opgjort på baggrund af data fra det Centrale Husdyrregister (CHR).

Det vurderes, at der ikke er andre betydelige kilder til nitratudvaskning – spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende, der har givet anledning til stigende nitratudvaskning i det aktuelle opland i perioden fra 2007 og fremefter. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket, og vil stadig ske, en forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

Det ansøgte projekt kan godkendes uanset stigningen i husdyrholdet i oplandet, hvis husdyrbrugs nitratudvaskning til overfladevand ikke er større end en nitratudvaskning, der svarer til et planteavlbrug. Dette fremgår af Miljøstyrelsens digitale vejledning samt praksis fra Natur- og Miljøklagenævnet (jf. eksempelvis NMK-133-00068 af 24. november 2011).

I ansøgt drift og med anvendelse af husdyrgødning vil der efter udvidelsen være en udvaskning på 62,9 kg N/ha/år. I et tilsvarende planteavlssædskifte ville udvaskningen uden virkemidlet efterafgrøder og uden brug af husdyrgødning have været 63,5 kg N/ha/år. Det er således dokumenteret, at udvaskningen er mindre i ansøgt drift, end den ville have været for et planteavlbrug på de samme arealer, hvor der kun anvendes handelsgødning. Som konsekvens heraf kan der ses bort fra stigningen i husdyrholdet i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning.

Afskæringskriterie nr. 2 – Påvirkning fra projektet i sig selv

I ovenstående afsnit er der argumenteret for, at udvaskningen i ansøgt drift med anvendelse af husdyrgødning er mindre, end udvaskningen ville have været for et planteavlbrug på de samme arealer. Når projektet ikke påvirker et marint Natura 2000-område **i kumulation** med andre projekter, er den eneste logiske konsekvens, at så kan projektet heller ikke påvirke Natura 2000-området **i sig selv**. Beregningerne i ansøgningskemaet 79448 viser desuden, at merudvaskningen fra husdyrbruget er negativ.

Vurdering af eventuel skadevirkning af fosfor til overfladevand, herunder marine Natura 2000-områder

Fosfor i relation til oplandet til Nibe-Gjøl Bredning

Ifølge retningslinjer fra Miljøstyrelsen skal der foretages en vurdering af, hvorvidt et projekt i sig selv kan påvirke habitatområder med hensyn til fosfor. I forhold til Kjølsskevej 225 er P-overskuddet negativt. Påvirkningen fra arealerne i Brønderslev Kommune i det konkrete projekt udgør dermed langt under både 1 og 5 % af den samlede belastning til Nibe-Gjøl Bredning. På den baggrund vurderer Brønderslev Kommune, at projektet ikke i sig selv kan give anledning til væsentlig fosforpåvirkning af det marine Natura 2000-område i Nibe-Gjøl Bredning.

Grundvand

I forhold til nitratberegning for grundvand vil der foreligge en beregning for nitratkoncentrationen i det vand, der forlader rodzonen for udbringningsarealer, hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Alle markerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde.

Hvis nitratkoncentrationen er over 50 mg N/l, må der ikke være nogen merbelastning i forhold til nudrift. I den konkrete sag er udvaskningen af nitrat - efter indsættelse af ekstra efterafgrøder - udregnet til 0 mg/l, hvorfor projektet opfylder kravet til nitrat i forhold til grundvand.

For de øvrige udbringningsarealer, der er beliggende i områder med særlige drikkevandsinteresser eller uden for områder med drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet.

2.3 Landskabelige værdier

Den kommende stald ligger inden for udpegningen naturområde samt inden for udpegningen særligt værdifuldt landskab i kommuneplanen 2013-2025. I naturområderne skal hensynet til natur- og landskabsinteresserne varetages i balance med hensynet til de øvrige interesser i det åbne

land. De særligt værdifulde landskaber skal så vidt muligt friholdes for inddragelse af arealer til formål, der kan skæmme landskabet. Større byggeri, vindmøller samt større veje og tekniske anlæg skal så vidt muligt undgås. Øvrigt byggeri og anlæg skal placeres og udformes under særlig hensyntagen til landskabet.

Den kommende stald ligger desuden inden for skovbyggelinjen til en mindre skov syd for Kjøskevej 225. For at sikre det frie udsyn til skoven og for at bevare skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyrelivet forløber der en skovbyggelinje i en afstand af 300 meter fra skoven. I zonen inden for skovbyggelinjen må der ikke placeres bebyggelse som for eksempel bygninger, skure, campingvogne og master. Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervet, er ikke omfattet af forbuddet. Brønderslev Kommune vurderer, at stalden er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugsejendommen, og at stalden dermed ikke er omfattet af forbuddet mod etablering.

Der skal laves en ny stald med dybstrøelse og spalter ved foderbordet. En del af den eksisterende stald bliver revet ned og den nye stald placeres delvist, hvor der er stald i dag, se bilag 1 og 2. Det vil sige, at den nye stald placeres i umiddelbar tilknytning til det eksisterende byggeri. Den kommende stald bliver 14 m bred og 27 m lang – svarende til ca. 378 m². Bygningen bliver i samme højde som den eksisterende lade. Den opføres som en stålbuehal med gråt tag. Bygningen skal opføres i ikke reflekterende materialer.

Stalden bliver placeret således, at bygningen bliver afskærmet af eksisterende beplantning, se figur 2.

Figur 2: Kjøskevej 225 med eksisterende læhegn/hæk. Den røde figur viser den kommende stald, mens den blå figur viser møddingspladsen.

Der er både stillet vilkår om fortsat vedligeholdelse af det eksisterende læhegn syd for den kommende stald og stillet vilkår om staldens udseende. Brønderslev Kommune vurderer, at den dermed vil indgå i en helhed med de andre bygninger på ejendommen.

Landskabet i nærområdet til Kjøskevej 225 er præget af andre mindre landbrugsejendomme og dyrkede marker. Der er mange læhegn i nærområdet samt flere, mindre skovpartier. Nærmeste

naboer er Kjølsskevej 227, Kjølsskevej 216 og Kjølsskevej 193, som ligger henholdsvis vest, øst og syd for Kjølsskevej 225. Der er ca. 300 m til disse naboer og for 2 af naboejendommenes vedkommende – Kjølsskevej 227 og Kjølsskevej 216 - vil udsigten til den nye stald på Kjølsskevej 225 være afskærmet af eksisterende læhegn mellem markerne. Fortsat vedligeholdelse af det eksisterende læhegn syd for den kommende stald vil afskærme Kjølsskevej 193's udsigt til Kjølsskevej 225.

Den nye stald til Kjølsskevej 225 bliver delvist placeret, hvor den eksisterende stald ligger i dag. Det vil sige i jævnt terræn. Såfremt der bliver overskudsjord ved etableringen af stalden, skal jordflytninger i nogle tilfælde anmeldes til Brønderslev Kommune. Tjek Brønderslev Kommunes hjemmeside for yderligere oplysninger. Hvis der konstateres jordforurening, skal dette anmeldes til Brønderslev Kommune.

Brønderslev Kommune vurderer, at den nye stald har en hensigtsmæssig placering – også i forhold til ejendommens øvrige bygningsmasse. Kommunen vurderer, at der - med placeringen - er taget hensyn til retningslinjerne i Kommuneplanen 2013-2025, idet det nye byggeri stort set erstatter eksisterende byggeri, der er stillet vilkår til staldens udseende og der er stillet vilkår til fortsat vedligeholdelse af eksisterende beplantning syd for ejendommen. Det er ligeledes kommunens vurdering, at der med de stillede vilkår er taget hensyn til naboernes udsigt. Vurderingen er således, at udformningen af det ansøgte ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af landskabet i forhold til udgangspunktet.

2.4 Bedste tilgængelige teknik – BAT

Det fremgår af vejledningen⁵ til husdyrloven, at når det gælder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik, i sager der behandles efter §10 i husdyrloven, er udgangspunktet, at den generelle regulering er tilstrækkelig, når der ikke er særlige forhold i forbindelse med beliggenheden.

I den konkrete sag er alle dyr opstaldet på dybstrøelse. Der er kun spalter ved foderbordet. Idet det forudsættes, at indretningen af staldsystemet, samt opbevaring og håndtering af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler, er det kommunens vurdering, at den ansøgte udvidelse lever op til kravet om anvendelse af BAT.

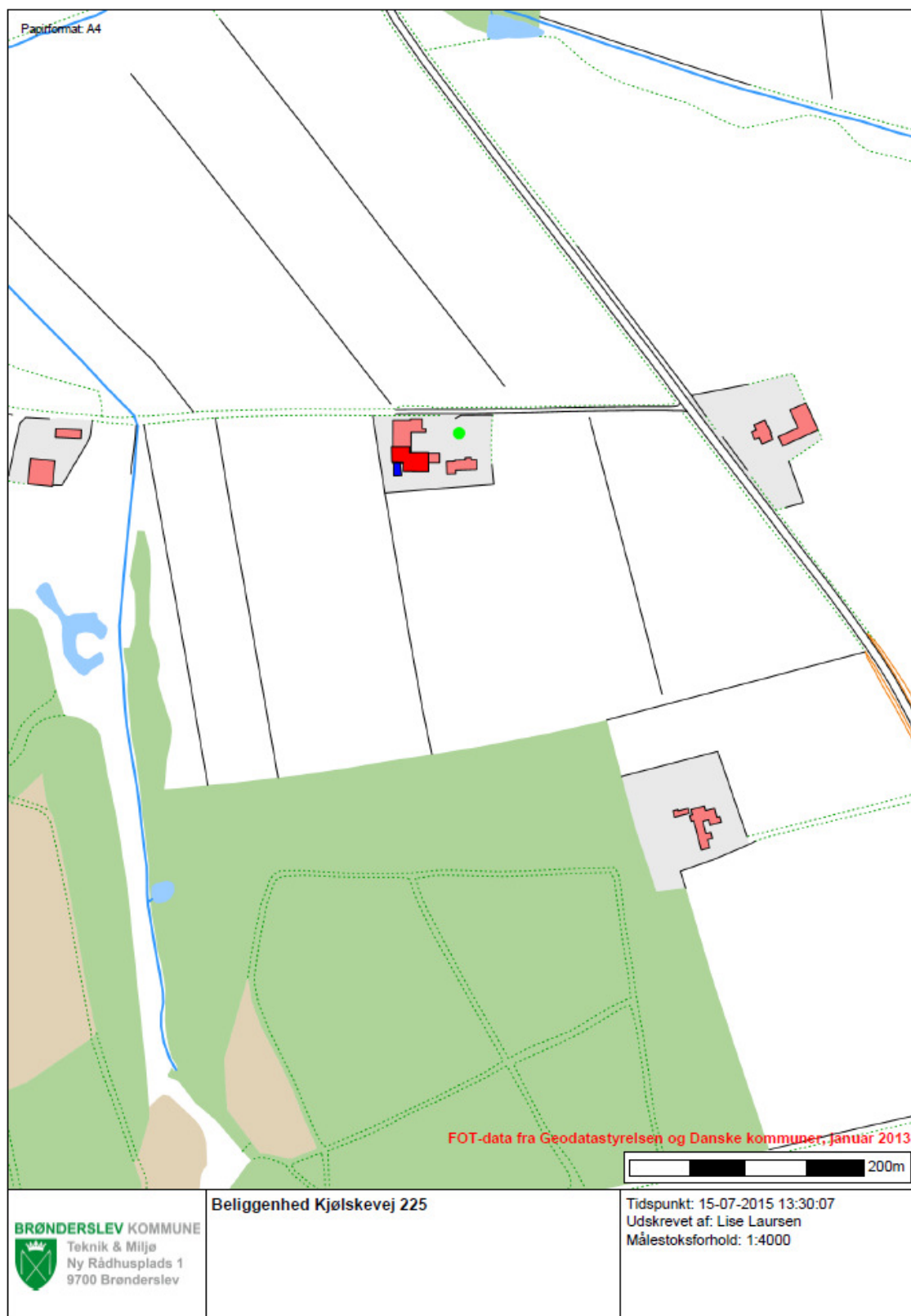
⁵ Vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen, Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, Miljøministeriet

Bilag 1 – Situationsplan

Bilag 2 – beliggenhed

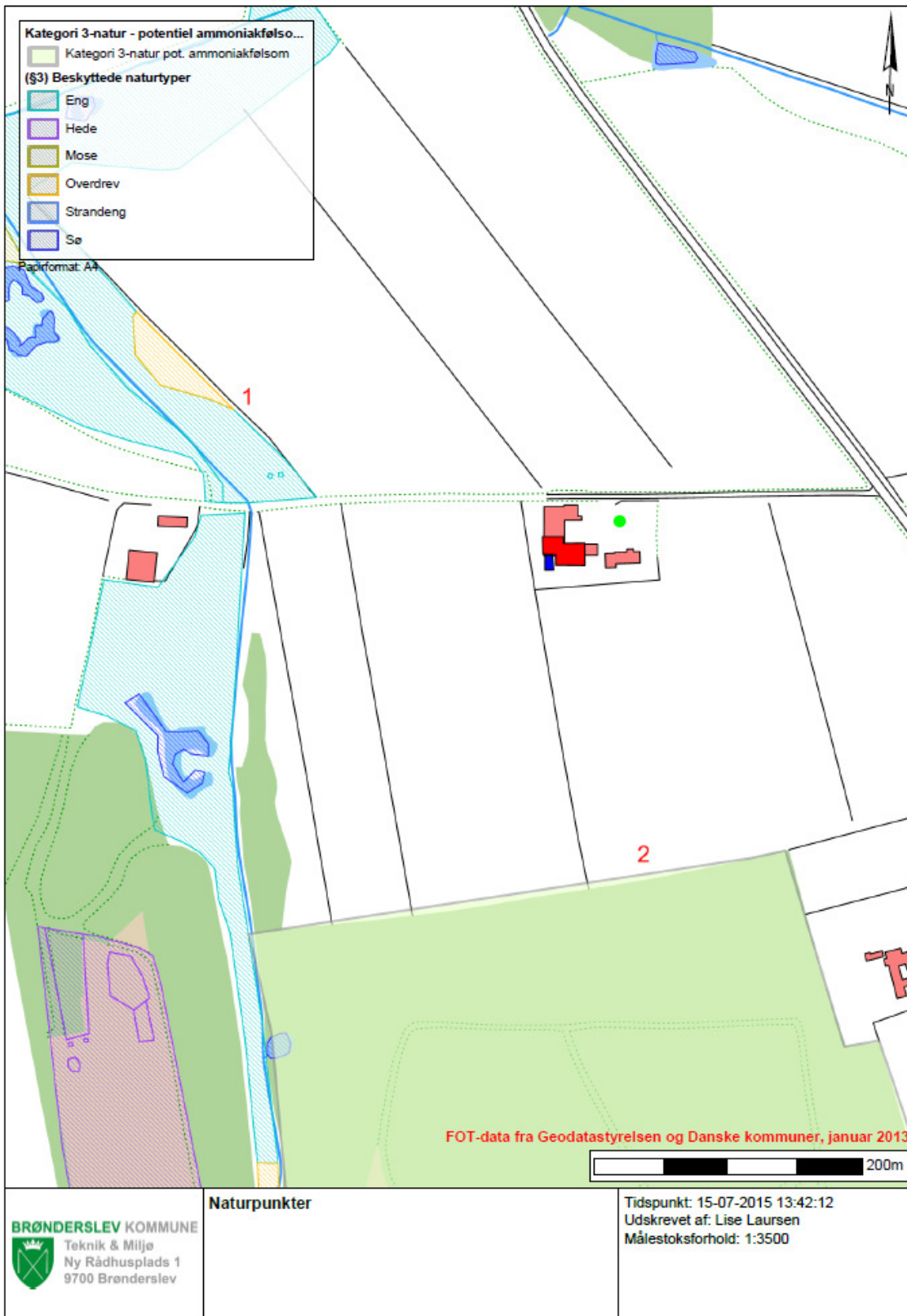

Bilag 3 – Udspretningsarealer + afgræsning

Bilag 4 - Naturpunkter

Brønderslev Kommune

Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

Tlf.: 99 45 45 45

raadhus@99454545.dk
www.bronderslev.dk